

Liturgie voor een huisdienst 20 september 2020

PKJ 242 Seindah siang disinari terang

Seindah siang di-si-nari terang, cara Tuhan mengasihiku;

s d d m S m' s' l s m R d' d' m d l S l D. d z

seindah petang dengan angin sejuk cara Tuhan mengasihiku.

s d d m S m' s' l s m R d' d' m d l S r D. d z

Tuhanku lembut dan penyayang dan aku mengasihi Di-a.

m s s. s' m r d F. F f l l. l' f m r S. S

KasihNya besar; a-gung dan muli-a, cara Tuhan mengasihi-ku.

s d d m S m' s' l s m R d' d' m d l S r D. D

Sedalamnya laut, seluas angkasa, cara Tuhan mengasihiku;
seharum kembang yang tetap semerbak, cara Tuhan mengasihiku.
DamaiNya tetap besertaku; dan sorgalah pengharapanku.
Hidupku tent'ram; kunikmati penuh cara Tuhan mengasihiku.

Gebed

Matteus 20: 1Het is met het koninkrijk van de hemel als met een landheer die er bij het ochtendgloren op uit trok om dagloners voor zijn wijngaard te zoeken. 2Nadat hij met de arbeiders een dagloon van een denarie overeengekomen was, stuurde hij hen naar zijn wijngaard. 3Drie uur later trok hij er opnieuw op uit, en toen hij anderen werkloos op het marktplein zag staan, 4zei hij ook tegen hen: "Gaan jullie ook maar naar de wijngaard, de betaling zal rechtvaardig zijn." 5En ze gingen erheen. Rond het middaguur ging hij er nogmaals op uit, en drie uur later weer, en handelde als tevoren. 6Toen hij tegen het elfde uur van de dag nog eens op weg ging, trof hij een groepje dat er nog steeds stond. Hij vroeg hun: "Waarom staan jullie hier de hele dag zonder werk?" 7"Niemand wilde ons in dienst nemen," antwoordden ze. Hij zei hun: "Gaan jullie ook maar naar de wijngaard." 8Toen de avond gevallen was, zei de heer van de wijngaard tegen zijn rentmeester: "Roep de arbeiders bij je en betaal hun het loon uit. Begin daarbij met de laatsten en eindig met de eersten." 9En zij die er vanaf het elfde uur waren, kwamen naar voren en kregen ieder een denarie. 10En toen zij die als eersten waren gekomen naar voren stapten, dachten ze dat zij wel meer zouden krijgen. Maar ook zij kregen ieder die ene denarie. 11Toen ze die in handen hadden, gingen ze bij de landheer hun beklag doen: 12"Die laatsten hebben één uur gewerkt en u behandelt hen zoals u ons behandelt, terwijl wij het onder de brandende zon de hele dag hebben volgehouden." 13Hij gaf een van hen ten antwoord: "Beste man, ik behandel je toch niet onrechtvaardig? Je hebt toch ingestemd met het loon van één denarie? 14Neem dan aan wat je toekomt en ga. Ik wil aan die laatsten nu eenmaal hetzelfde betalen als aan jou. 15Of mag ik met mijn geld niet doen wat ik wil? Zet het kwaad bloed dat ik goed ben?" 16Zo zullen de laatsten de eersten zijn en de eersten de laatsten.'

Overdenking

Jezus hield ervan om de zaken die wij logisch vinden, helemaal op de kop te zetten en om te draaien.

In de teksten hiervoor zei Hij dat iemand die onrecht is aangedaan, degene is die al het mogelijke moet doen om het goed te maken. Dat is voor ons niet logisch en dat morrelt aan ons gevoel van rechtvaardigheid.

Jezus leek het onmogelijke van ons te vragen, toen Hij zei dat de bereidheid tot vergeven geen grenzen mag kennen. Zelf zijn we geneigd om ergens een lijn te trekken.

Met de tekst van vandaag haalt Jezus de voor ons normale gang van zaken helemaal onderuit. Want hoe kan het nou dat iemand die een uurtje heeft gewerkt, net zoveel uitbetaald krijgt als een ander die in de ochtend is begonnen? Wij zouden zeggen dat God geen goede werkgever is. Dat Hij helemaal voorbijgaat aan het gevoel van zijn werknemers die langer hebben gewerkt. Hij ging zelfs zover dat de laatsten die erbij kwamen,

als eersten werden uitbetaald. In een normaal bedrijf zou er onrust ontstaan. Er komt verzet, dan maar iedereen een uurtje werken voor hetzelfde geld, of we gaan staken en doen helemaal niks meer.

Dat is voor ons de normale gang zaken. Dat onze normen, eerlijk en rechtvaardig.

Jezus weet dat wel. Hij weet hoe wij in elkaar zitten. Niet voor niets laat Hij in de gelijkenis van vandaag mensen hun beklag doen: hebben we niet recht op meer, we hebben de hele dag gezwoegd. Hoe kunnen die anderen nou gelijk zijn aan ons? We zouden wel begrip kunnen opbrengen voor de klacht van mensen die langer hebben gewerkt. Want wie niet werkt, die heeft ook nergens recht op, zouden we denken. Onze aandacht gaat uit naar de mensen die lang hebben gewerkt. Maar in deze gelijkenis ligt daar de focus niet op. De aandacht gaat uit naar hen die buiten de boot dreigen te vallen.

De werkdag was bijna om. Als zij aan het eind van de dag geen loon zouden ontvangen, hoe moet het dan met het eten? Het was een groep waar niemand naar omkeek. Meerdere keren trok de landheer erop uit om mensen erbij te halen, om zoveel mogelijk mensen een kans te geven. En er was blijkbaar genoeg te doen.

We kunnen hier de link leggen met wat wij bidden: Geef ons heden ons dagelijks brood; iedereen heeft er recht op. Daar kunnen we in komen. Maar als wij verder erover nadenken, komen we ook uit op de vraag:

wie komt er in aanmerking voor de liefde van de Heer? Wat moet je daarvoor over hebben, hoeveel moet je daarvoor doen?

We hebben daar misschien onze eigen gedachten over, met onze eigen normen en grenzen. Maar God stelt hier een duidelijke grens: laat dat aan Mij over. Wij mogen Gods liefde te ontvangen, maar hebben niet het recht om het een ander te ontzeggen. We kunnen niet in verzet komen, als we ontdekken dat Gods liefde zich ook uitstrekt naar anderen die het niet zo nauw nemen met de naaste. Ook in deze tekst doet het evangelie een aanslag op ons begrensde gevoel van rechtvaardigheid. Maar wij belijden dat Gods liefde geen grenzen kent. Laat het dan ook grenzenloos zijn. Amen.

Selalu didalam pengadjaran Yesus adalah banyak sesuatu yang mungkin mendjadi gangguan untuk pikiran dan perasaan kita. Itulah oleh karena kita beladjar untuk berubah, dan didalam perubahan itu adalah pertobatan, agar supaya sungguh-sungguh kita boleh lihat keradjaan Tuhan punya maksud. Yesus bilang: kalau ada seorang mendjadi korban kesalahan orang yang lain, ia musti bikin apa sadja untuk bikin baik dengan lain orang itu. Itu mungkin mendjadi satu pergumulan didalam kita punya perasaan kebenaran. Begitu djuga dengan keampunun yang selalu musti di beri.

Didalam tekst hari ini satu pertanyaan timbul: bagaimana satu orang yang hanya kerdja satu djam sadja, gadjinya sama dengan orang yang kerdja dari pagi hari? Apakah Tuhan didalam itu tidak indahkan mereka yang dengan setia bekerdja dari pagi hari? Dan bagaimana sampai mereka yang datang terachir dibayar yang pertama?

Yesus tau bahwa oleh karena itu, selalu manusia berkeluh dan merontak. Tidak mungkin didalam penglihatan manusia, siapa yang tidak kerdja berhak untuk terima bayaran. Tetapi apa yang Yesus mau tekan, itulah: bagaimana dengan mereka yang tidak dapat kesempatan untuk bekerdja? Kalau tidak bergadji, bagaimana dengan makanan seharian? Oleh karena itu Tuhan berusaha untuk tjari orang orang sebanyak mungkin untuk bekerdja, agar supaya mereka mempunyai kesempatan untuk hidup.

Pesan Tuhan kepada kita itulah: kasih yang tak terbatas, itulah hak Tuhan. Dan didalam kebenaran kasihNya ia tidak mau lepas manusia siapapun sadja. Biarlah kita bersyukur bahwa maupun kita, maupun lain orang boleh menikmati sayang Tuhan didalam berkat-berkatNya yang tidak dikurangi didalam kehidupan tiap manusia.

BNG 16:1,3

Serikat persaudaraan
berdirilah teguh!
Sempurnakan persatuan
didalam Tuhanmu.
Bersama sama madjulah
dikuatkan iman,
berdamai bersedjahtera,
dengan pengasih.

Dan masing-masing kamupun
dib'ri anugerah,
supaja kamu bertekun
dan radjin bekerdja.
Hendaklah hatimu rendah;
tau: Tuhan memesan
Djem'at menurut FirmanNja
berkasih-kasih.

PKJ 275 Perintah baru

Perintah baru ku-beri padamu,

s M. m r D d' d' F f m R

agar di antara kamu saling menga-sihi

m f s. s' s. m' r D d' d' L f m R

sama seperti A-ku mengasih- imu,

m f S s. m' r D d' d' F-c c D.

sehingga o-rang a-kan ta'u engkau muridKu, jikalau saling mengasih-i.

d D. d c c l. l' s. l' s. m' r D d L. l S m s m R M.-M

Sehingga o-rang akan ta'u engkau muridKu, jikalau saling mengasi- hi.

d D. d c c l. l' s. l' s. m' r D d L. l S m s m R-R D.

Gebed

Slotlied BNG 354:1,2

Machlukmu amat indahnja

mulia kuat dan teguh,

tetapi nikmatmu baka,

lebih besar ja, Tuhanku,

lebih besar ja, Tuhanku.

Koor: Siapa jang murahlah sepri

Iman besar, Wasit, Sjafi,

Jaitu Jesus Almaseh?

Kerdjamu tertjengang kudus,

welakin banjak dosaku,

tetapi ni'matMu tebus,

b'ri luput oleh daramu,

b'ri luput oleh daramu.